

Nếu bạn theo dõi GenK trong thời gian gần đây, bạn có thể đã đọc qua bài viết về ["Sự thật đằng sau những thương hiệu điện tử nổi tiếng"](#).

Điểm ý bài viết đó đề cập tới việc các thương hiệu như Dell, HP... thực ra đều chỉ là "vỏ bọc" thương hiệu trong khi sản phẩm của các hãng này thực ra đều do các ODM (hãng thiết kế gốc) thiết kế và chế tạo. Thậm chí 1 hãng lớn như Dell họ cũng có một ví dụ điển hình là máy tính laptop đã được các ODM thiết kế, sản xuất và đóng gói sẵn, đưa sang Mỹ dán mác Dell và tiếp thị nó ra thị trường.

Và câu hỏi đặt ra ở đây là, vì sao Dell, HP lại chọn "phó mồi" hoàn toàn sản phẩm sản phẩm của mình trong tay các ODM như vậy? Để trả lời câu hỏi này sẽ cần những lời giải thích dài dòng và khô khan, vì thế thay vào đó tôi sẽ kể cho bạn đọc 3 câu chuyện sau đây. Mong rằng chúng có thể giúp bạn đọc hiểu ra phần nào sự thực đằng sau quan hệ của các hãng sản xuất thiết bị mà chúng ta đã từng rất quen thuộc.

Câu chuyện thứ 1: Apple

Có thể nhìn Apple hiện nay, không ai từng nghĩ rằng đã có thời Táo Khuyết "khốn đốn" tới mức gần như phá sản. Sau khi sa thải Steve Jobs năm 1985, Apple lâm vào 1 thời kỳ xuống dốc không phanh do sự lãnh đạo quản lý yếu kém của ban điều hành. Trong suốt hơn 10 năm trôi qua, Apple không cho ra đời được 1 sản phẩm đáng chú ý nào, những "bom tấn" của Apple như máy tính cầm tay, PDA Newton... đều trở thành "bom xịt" và là những thất bại kinh doanh của Apple. Liên tiếp những sản phẩm thất bại, hàng núi thiết bị tồn kho, không 1 nhà bán lẻ nào dám "ôm" hàng của Apple trong suốt nhiều năm trôi qua dẫn đến Táo Khuyết tụt xuống vị trí nhân lỵ. Apple của những năm giữa thập niên 90 là 1 công ty đang ngoi ngoi chỉ chờ t.

Câu chuyện đằng sau dòng chữ "Thiết kế tại Mỹ, gia công tại Trung Quốc"

Tác Giả: Theo Maskonline

Thứ Hai, 28 Tháng 11 Năm 2011 08:11

Apple đang sản xuất các máy tính nhúng rßi cũng thiết bị thßm hßi.

Và rßi, Steve Jobs trß vß, kéo theo đó là hàng loạt nhân sß mßi đßc trßng đßng nhß Jonny Ive, thiết kế sß trßng cßa Apple, Tim Cook, giám đßc tài chính.... Khi Tim Cook nhßn nhißm vß tßi Apple, công vißc đßu tiên mà ông này nhßn đßc là tìm cách "thu vßn" lßi các ngußn vßn và nhân lßc cßa 1 công ty đang tan rß. Vißc đßu tiên mà Tim Cook làm ß Apple là đßng cßa các nhà máy sßn xußt cßa Apple. ß thßi đßi m 1997, Apple hßu nhß tß sßn xußt phßn lßn các thiết bị, linh kißn sß đßng trong sßn phßm cßa mình. Tß nhßng bo mßch đßn tß, bóng hình CRT cho tßi cß các thiết bị nhß nhßt hßn nhß băng cassette, đĩa tß... Và vißc lßp ráp các linh kißn đß trß thành sßn phßm cußi cùng hoàn toàn do Apple đß mß nhißm. Kßt quß cßa kißu sßn xußt này là hàng trăm nhà máy cßa Apple rßi rác trên khßp thß gißi, đi kèm vßi nó là hàng chßc ngàn nhân công chß đßc trß lßng, hàng trăm trißu USD mßi năm tißn vßn hành, duy trì và bßo đßng các dây chuyßn sßn xußt và còn hàng trăm ngàn thß chi phí không tên khác đßn lên đôi vai vßn đß quá yßu ßt cßa Táo Khuyßt.

Tim Cook quyßt đßnh vßt bß hoàn toàn khâu sßn xußt này cßa Apple, đßng cßa các nhà máy và quay ra thuê các nhà thßu gia công linh kißn cho Apple theo thiết kế cßa Apple đßt hàng. Foxconn, Pegatron... trß thành nhßng nghß nhân thßc sß đßng sau iPhone, iPad, Macbook... Khi thuê 1 nhà thßu gia công, Apple "trßn" đßc các chi phí vß dây chuyßn thiết bị, nhà xßng và tßn đßng đßc ngußn nhân công rß "nhß cho" cßa các nhà thßu châu Á. Kßt quß, nhß chúng ta đßu đß bißt, Apple trß vß tß cßi chßt, chß sau hßn 10 năm ngßn ngßi đß tß bß vßc phá sßn đi lên thành công ty có giá trß lßn nhßt thß gißi.

Tim Cook, CEO mßi cßa Apple đßng thßi cũng là 1 trong nhßng "công thßn" cßa thßi kß tái thiết Apple.

Câu chuyện đằng sau dòng chữ "Thiết kế tại Mỹ, gia công tại Trung Quốc"

Tác Giả: Theo Maskonline

Thứ Hai, 28 Tháng 11 Năm 2011 08:11

Tất cả là nhờ vào quy trình nhúng chip bán dẫn giá rẻ của Apple, nhờ sự xuất hiện của Tim Cook năm đó. Các sản phẩm của Apple bán với giá "cắt cổ" không phải vì chi phí sản xuất của chúng đắt đỏ hơn các thiết bị cùng loại mà chủ yếu là vì Apple bán đắt để thu được nhiều lợi nhuận và để nhúng chip của mình nhằm phân khúc "thông minh" mà thôi. Lợi nhuận sản xuất phần cứng của Apple, theo nhiều nguồn đoán, lên tới 30-40%, 1 con số "giật mình" nếu chúng ta biết rằng Dell hay HP chỉ có thể "vớt" ra 5-8% lợi nhuận từ buôn bán laptop.

Nói như vậy để thấy rằng, nếu như các hãng khác không làm gì giống như Apple, vốn chỉ giữ duy trì 1 hệ thống sản xuất và lắp ráp linh kiện, thiết bị của riêng mình thì hãng đó sẽ mất lợi thế cạnh tranh. Dell và HP sẽ không thể sống nổi nếu phải gánh thêm chi phí nhà xưởng, thiết bị và nhân công để sản xuất ra những chiếc Latitude hay Pavillion. Nếu theo các sản phẩm của Dell và HP do các hãng này tự sản xuất thì giá thành của chúng sẽ bị đẩy lên rất nhiều, thì đó mới đi lợi thế cạnh tranh trước công ty thuê lại nhà thầu gia công như Apple. Kết quả là dù muốn dù không, để tồn tại được, Dell, HP phải chọn cách thuê nhà thầu gia công để giảm chi phí đắt lên vai mình, và đó là sự phụ thuộc lẫn nhau.

Câu chuyện thứ 2: Dell và ASUS

Cách đây một thời gian, cái tên ASUS còn rất xa lạ với người tiêu dùng để đi tìm trên toàn thế giới. Những sản phẩm của ASUSTeK sản xuất ra chủ yếu gói gọn trong các thành phần của các máy tính như vài chip IC, dăm ba cái tụ... nói chung là những thành phần nhỏ sâu dưới lớp vỏ của những sản phẩm đóng mác Dell, Lenovo mà chúng ta có thể sẽ chẳng bao giờ để ý nhìn thấy tên mình.

Và câu chuyện của chúng ta bắt đầu vào những năm đầu thập niên trước. Thời điểm những năm 2000 ASUS là 1 nhà thầu phụ trách những linh kiện rất đắt giá trên máy tính đóng mác

Câu chuyện đả động chủ "Thiệt kẻ thì M, gia công thì Trung Quốc"

Tác Giả: Theo Maskonline

Thứ Hai, 28 Tháng 11 Năm 2011 08:11

Dell. Lúc này 1 số nhân phẩm của Dell khi đó s ra đ i t thi t k c a chính hãng này, và các khâu lắp ráp, cùng r t nhi u linh kiện tr ng y u nh bo m ch ch , RAM và màn hình đ u do Dell đ m nhi m... Nh ng linh kiện khác, ít quan tr ng h n nh v máy, t n nhi t... đ c đ t các nhà th u châu Á gia công, và 1 trong số đó là ASUS.

Nh ng r i sau 1 vài năm đ m nhi m vi c x lý nh ng ti u ti t cho Dell, 1 ngày đ p tr i đ i di n c a ASUS đ n t ng hành dinh c a Dell và đ a ra 1 đ ngh r t xuôi tai: ASUS s đ m nhi m hoàn toàn công đ n ch t o bo m ch ch c a các máy tính dán mác Dell v i m c giá th p h n 20% so v i m c giá xu t x ng c a chính Dell. Ch a nói t i 20% chênh l ch kia s đ th ng vào l i nhu n c a Dell, ch c n xét đ n vi c Dell đ c trút b gánh n ng c a vi c qu n lý nh ng nhà máy v i hàng ch c ngàn công nhân cùng hàng trăm v n đ ph c t p đã khi n Dell g t đ u ngay l p t c.

Sau đó vài năm, đ i di n c a ASUS liên t c vi ng thăm t ng hành dinh c a Dell, đ m t i nh ng l i đ ngh ngày càng h p đ n h n. Khi thì là vi c lắp ráp hoàn thi n s n ph m, lúc thì chuy n qu n lý chu i cung ng v t t r i cu i cùng ASUS yêu c u Dell cho mình đ m nhi m luôn c vi c thi t k các model c a Dell theo ý t ng c a hãng này. L n nào Dell cũng đ ng ý, và trên ph ng di n ki m ti n, đ u này hoàn toàn đ hi u: ASUS có th làm đ c nh ng gì Dell làm, th m chí còn t t h n v i 1 m c giá r h n. Dell không m t gì mà càng ngày càng "nhàn h " h n trong vi c đ a 1 s n ph m ra th tr ng. Dell ch có vi c tìm hi u xem khách hàng mu n gì, vi t các yêu c u đó ra gi y và chuy n cho ASUS r i rung đui ng i đ i s n ph m ra lò, c p mác Dell lên v h p r i tung ra th tr ng.

T ch là 1 công ty s n xu t máy tính, d n dà Dell đã tr thành 1 công ty bán l thi t b . Có th b n s lý lu n r ng nh ng gì Dell làm là hoàn toàn đ ng, và hãng ki m ti n b ng cách "ăn trên ng i tr c", chi m nh ng ph n vi c đ m l i l i nhu n nhi u nh t là kinh doanh thay vì ph i qu n qu t làm vi c s n xu t v n có ít l i nhu n nh ASUS là 1 cách kinh doanh c c k khôn ngoan. Tuy nhiên đ n k t c a câu chuy n dành cho Dell l i không đ p nh v y.

Câu chuyện đò ng sau dòng ch "Thi t k t i M, gia công t i Trung Qu c"

Tác Giả: Theo Maskonline

Thứ Hai, 28 Tháng 11 Năm 2011 08:11

L n cu i cùng đ i di n c a ASUS bay t i M, ông ta không t i t ng hành dinh c a Dell mà đi thăm các hã ng bán l nh Best Buy, Walmart đ qu ng bá cho th ng hi u laptop đ ng m c ASUS v i ch t l ng "nh hã ng c a Dell" nh ng có giá th p h n 20%. Nh ng năm dài làm "culi" cho Dell cu i cùng đã đ c tr công, v i kinh nghi m c a mình ASUS tr thành 1 trong nh ng hã ng laptop có doanh s l n và là 1 đ i th c nh tranh tr c ti p c a Dell. Trong khi đó Dell l i b l thu c vào ASUS vì sau quá nhi u năm "ăn không ng i r i", Dell đã không còn đ kh năng sáng t o ra 1 s n ph m c a riêng mình n a.

Có 1 câu chuy n nh th này trong sinh h c: "S ti n hóa c a loài ng i x y ra khi chúng ta lao đ ng. Càng làm vi c nhi u thì loài ng i càng h c đ c nhi u h n và càng c m th y có đ ng l c thúc đ y chúng ta ti n hóa nhanh h n". V n ti n hóa thành ng i là do chúng đ c thúc đ y b i nh ng yêu c u n y sinh trong quá trình lao đ ng.

Đem hình t ng sinh h c y ra đ ng đ ng vào Dell và ASUS chúng ta th y Dell đã đánh m t kh năng sáng t o và đ c l p t ch c a mình ch vì quá l thu c vào ASUS còn ASUS "thành ng i" vì ASUS dám b t tay vào c nh ng công vi c ít l i nhu n và đ y khó khã n.

Và m t khi nh ng hã ng nh Dell, Apple đã "d n thân" vào con đ ng thuê ng i khác gia công s n ph m c a mình, s không còn cách nào đ quay tr l i làm 1 nhà s n xu t th c th đ c n a. Vì v y đ ng ng c nhiên khi th y r ng các hã ng nh Dell, HP, Apple s càng ngày càng lún sâu h n trong vi c l thu c vào các nhà th u nh Foxconn, ASUS...

Câu chuy n th 3: HTC

N u b n đ c nào còn nh c n s t đ i n tho i O2 cách đây vài năm ò th tr ng Vi t Nam có l b n s c m th y thú v h n v i câu chuy n này. Thi i k n a đ u th p niên tr c, PDA là 1 trào l u "xa x " trong gi i chu ng đ hi-tech. Nh ng th ng hi u nh HP iPAQ, O2, iMate, Palm

Câu chuyện đò ng sau dòng ch "Thi t k t i M, gia công t i Trung Qu c"

Tác Giả: Theo Maskonline
Thứ Hai, 28 Tháng 11 Năm 2011 08:11

Treo... có l t i t n gi v n làm nhi u ng i c m th y r o r c. Ngày y, 1 chi c đ i n tho i O2 là ni m m c c a nhi u thanh niên, cũng gi ng nh b y gi ng i ta m c v iPhone v y.

Nh ng có 1 đ i u mà không ph i ai cũng bi t: iPAQ, O2, i-mate, Treo... t t c nh ng th ng hi u y h u nh đ u ra đ i t 1 mái nhà chung. High Tech Computer, hay nh cách vi t t t mà chúng ta v n th ng g p h n, HTC là nhà th u chính cho dòng s n ph m smartphone XDA ch y Windows Mobile c a 1 nhà m ng UK mà khi v Vi t Nam chúng ta g i b ng cái tên r t dân dã: O2, bên c nh đó HTC còn tham gia s n xu t i-mate, 1 vài model Treo và iPAQ.

Trong su t nhi u năm tr i h ãng s n xu t Đ ài Loan gia công s n ph m trong th m l ng theo đ n đ t hàng c a các h ãng, b n không th tìm đ c ch HTC ghi trên chi c HP iPAQ hay O2 vì 1 lý do đ n gi n: Không 1 h ãng nào mu n ng i s d ng bi t r ng s n ph m c a mình th c ra đ c s n xu t t i... Đ ài Loan. T t c các h ãng nh HP, O2, Palm đ u mu n t hào ghi tên mình trên m t s n ph m.

Có th i đ i m HTC gia công t i 80% s smartphone ch y Windows Mobile có m t trên th tr ng, nh ng h u nh v n không m t ai bi t t i tên tu i c a HTC. G n m i năm c n m n cóp nh t, s n xu t và nghiên c u, năm 2007 HTC quy t đ nh b t phá ra tr thành 1 th ng hi u riêng trên th tr ng tr c s c ép đ n t iPhone c a Apple. Khi cái tên HTC đ t ng t xu t hi n trên th tr ng, không m t ai đ nh v đ c năng l c th c s c a gã kh ng l Đ ài B c. Ch t i khi HTC liên t c thành công v i nh ng m u smartphone Android và công b nh ng m c l i nhu n t i vài trăm ph n trăm/năm ng i ta m i gi t mình nh n ra s c m nh c a 1 h ãng gia công vô danh.

Câu chuyện đằng sau dòng chip "Thịt kò" tại Mỹ, gia công tại Trung Quốc

Tác Giả: Theo Maskonline

Thứ Hai, 28 Tháng 11 Năm 2011 08:11

